

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ได้นำเอาหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นรูปแบบในการดำเนินงาน มี 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) มาใช้ในการพัฒนา โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบการปฏิบัติและการนิเทศภายใน โรงเรียน ผู้วิจัยได้ สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

หลังจากผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบ และการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ โครงงาน สรุปผลดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จาก การวิเคราะห์ปัญหาในสภาพปัจจุบันผู้วิจัยกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่าก่อนการดำเนินงานพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ โครงงาน ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดเทคนิควิธีการ ขาดทักษะกระบวนการและขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ โครงงานปัจจุบัน ครูไม่เตรียมการสอน ไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร สอน โดยยึดครูเป็นศูนย์กลางเน้นการบรรยายตามตำราเรียนและจดบันทึกตามคำบอก ไม่ใช่สื่อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ไม่มีผลการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองผู้เรียนไม่กล้าแสดงออกและไม่มีการประเมินผล หลังการสอนสิ้นสุดลง ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดหรือเป้าหมาย โดยเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์วิชาภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษ

2. ผลการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 เมื่อมีการจัด

อบรมเชิงปฏิบัติการดำเนินการให้ความรู้จากวิทยากรศึกษานิเทศก์ผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับความรู้ ความเข้าใจมีพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอน เห็นความสำคัญและประโยชน์ในการเตรียมตัวที่ดีก่อนทำการสอนมีความสามารถจัดแผนการเรียนการสอนแบบโครงการการเรียนรู้โดยใช้วิทยาศาสตร์เป็นแกนกลางในการเชื่อมโยงกับเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาสอดคล้อง มีจุดประสงค์การเรียนรู้ตรงกันนำมาจัดการเรียนรู้ได้เรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันมีการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง รู้จักส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองด้วยกระบวนการกลุ่มในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มีความสามารถใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม มีทักษะชีวิตวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงจากผลงานหรือชิ้นงาน การทำโครงการของผู้เรียนและนำข้อบกพร่องมาทำการปรับปรุงแก้ไข และมีการประเมินผลการสอนของครูแต่ละคน เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขในการสอนครั้งต่อไป

3. ผลการศึกษาค้นคว้าพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงการโรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 สรุปผลการดำเนินงานในระยะที่ 2 เมื่อได้ทำการปรับปรุงแก้ไขจากระยะ ที่ 1 แล้ว ครูผู้สอนนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระยะที่ 2 ตามกลยุทธ์ของการพัฒนา ได้สรุปผลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การคิดและเลือกหัวข้อเรื่องที่จะทำโครงการ พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้ง 5 คน มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงการ เกี่ยวกับการคิดและการเลือกหัวข้อเรื่องโครงการ ได้เป็นอย่างดี มีการเตรียมการสอนใช้สื่อประกอบการสอนมีการกระตุ้นให้นักเรียนคิดและเลือกหัวข้อเรื่องที่จะทำโครงการหลากหลายวิธี เช่น การตั้งคำถาม การสร้างปัญหาให้นักเรียนเกิดความสงสัย หรือให้นักเรียนสังเกตสิ่งต่าง ๆ ใกล้ตัวทำให้นักเรียนมีความเข้าใจและสามารถร่วมกันคิดและเลือกหัวข้อเรื่องที่จะทำโครงการตามที่กลุ่มของตนเองสนใจเป็นอย่างดี

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนในการทำโครงการ พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้ง 5 คนมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนทำโครงการ ได้เป็นอย่างดีสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้และจัดทำโครงการร่วมกับนักเรียนได้ดี นักเรียนสามารถทำโครงการ โดยมีครูแนะนำให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ได้

ขั้นตอนที่ 3 การลงมือทำโครงการ พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้ง 5 คน มีความรู้ความเข้าใจสามารถแนะนำให้นักเรียนมีทักษะในการลงมือทำโครงการ ได้เป็นอย่างดีสามารถจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้และจัดทำโครงการร่วมกับนักเรียนได้ดี สามารถอำนวยความสะดวก ติดตาม ช่วยแก้ไข ปัญหา เมื่อผู้เรียนมีปัญหา ให้กำลังใจผู้เรียนได้ทำงานอย่างมีความสุข เกิดความภูมิใจในผลงาน

ขั้นตอนที่ 4 เขียนรายงานโครงการ พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้ง 5 คน มีความรู้ความ เข้าใจสามารถแนะนำให้นักเรียนเขียนรายงาน โครงการได้ดี นักเรียนมีทักษะในการดำเนินงานการ เขียนรายงาน โครงการตามลำดับขั้นตอนเป็นอย่างดี สามารถสรุปจากการดำเนินงานสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และเขียนบทคัดย่อได้สมบูรณ์ เป็นผลให้นักเรียนสามารถตอบคำถามในเรื่องที่ ทำโครงการได้อย่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอผลงาน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้ง 5 คน มีความรู้ความเข้าใจและ สามารถอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานได้เป็นอย่างดี เห็นได้จากการจัดนิทรรศการ นำเสนอผลงานนักเรียน การนำเสนอผลการดำเนินงานครบตามประเด็นมีการนำเสนอผลงานของ นักเรียน และสามารถเขียนรายงาน โครงการได้สมบูรณ์ ชัดเจน

อภิปรายผล

จากการวิจัยและพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียน บ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียน บ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดเทคนิควิธีการ ขาดทักษะกระบวนการและขั้นตอนการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการปัจจุบัน ครูไม่เตรียมการสอน ไม่มีแผนการจัดการ เรียนรู้ ไม่มีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร สอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลางเน้นการบรรยายตามตำรา เรียนและจดบันทึกตามคำบอก ไม่ใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ไม่มีผล การวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้แสวงหาความรู้ด้วย ตนเองผู้เรียนไม่กล้าแสดงออกและไม่มีการประเมินผลหลังการสอนสิ้นสุดลง ทำให้ผู้เรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดหรือเป้าหมาย โดยเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ วิชา ภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของ โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ยังไม่ได้รับการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้แบบโครงการทำให้ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัด กิจกรรมที่หลากหลายทำให้นักเรียนไม่ค่อยสนใจ ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของครูผู้สอนเกี่ยวกับ

การเขียนโครงการได้ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับการศึกษาของ กฤติยา สาวงศ์นาม (2551 : 101-107) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบโครงการ โรงเรียนจอมตาลโนนคู้ โนนสำราญ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษา พบว่า ก่อนการพัฒนา กลุ่มเป้าหมายทุกคนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และไม่สามารถนำขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ 5 ขั้นตอนคือ การเลือกหัวเรื่องหรือปัญหาการวางแผน การลงมือปฏิบัติ การเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงาน ไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนได้ สุทัศน์ จิประพันธ์ (2551 : 102-108) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนพระธาตุบังพวนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษา พบว่า ก่อนการพัฒนา พบว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ แบบโครงการ ยังขาดทักษะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ และยังขาด ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ จรูญ ใจนวน (2550 : 86 - 90) ได้ศึกษา การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการสอนแบบโครงการ โรงเรียนศรีตระกูลวิทยา อำเภอขุ ขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า ก่อนการพัฒนาครูผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการไม่สามารถเขียนแผนการสอนแบบโครงการได้และยัง ไม่มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนจึงยึดครูเป็นผู้บอกความรู้เป็นส่วนใหญ่ ผกาพันธ์ ผาเจริญ (2551 : 112-113) ได้ทำ การวิจัยเชิงปฏิบัติ เรื่อง การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนบ้าน หนองพันทา อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้ ก่อนการพัฒนา ยังไม่เหมาะสม ครูบางส่วนยังไม่ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ยึดตนเองเป็นหลัก ไม่เตรียมการสอนล่วงหน้า ใช้ แหล่งการเรียน ไม่หลากหลาย ไม่ส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ และการศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเองส่วนผลให้นักเรียนไม่กล้าแสดงออก และครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการน้อย มาก วีรศักดิ์ ดอนสามารถ (2555 : 101-102) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียน รูปแบบโครงการ โรงเรียนชุมชนนาเรียงวิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า ก่อนการพัฒนาครูบางส่วนยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ยึดตนเองเป็นหลัก ใช้แหล่งการเรียนรู้ไม่หลากหลาย ไม่ส่งเสริมกระบวนการคิด วิเคราะห์ ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ และครูมีการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ แบบโครงการน้อยมาก ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2. การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการ โรงเรียน บ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

ภายใต้กรอบการศึกษา 5 ขั้นตอน คือ การคิดและการเลือกหัวเรื่องที่จะทำโครงการ การวางแผนในการทำโครงการ การลงมือทำโครงการ การเขียนรายงานโครงการ การนำเสนอผลงาน โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา 4 กลยุทธ์ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน พบว่า เมื่อดำเนินการพัฒนาทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนและสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ โครงการไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงการ 5 ขั้นตอนได้เป็นอย่างดี อาจเป็นเพราะครู โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 5 ประสบปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ขาดทักษะการเขียนแผน การจัดทำสื่อ การประยุกต์ใช้สื่อที่มีอยู่ในชุมชนการเข้าสู่วิทยาลัย และการจัดกิจกรรมที่สร้างความสนใจแก่นักเรียน ดังนั้นเมื่อมีโอกาสได้พัฒนาในด้านดังกล่าว ครูจึงมีความตั้งใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการ และผลการเข้าร่วมกิจกรรมทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการมากยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กฤติยา สวางศ์นาม (2551 : 101-107) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนจอมตาล โนนคูโนนสำราญ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาบุคลากรโดยหลักการวิจัยปฏิบัติการและกลยุทธ์การพัฒนา จำนวน 2 กลยุทธ์ สามารถพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถเขียนแผนการเรียนรู้แบบโครงการและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการได้ สุทัศน์ จิระพันธ์ (2551 : 102-108) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างโครงการ โรงเรียนพระธาตุบังพวนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษา พบว่า หลังการพัฒนา กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเพิ่มขึ้น สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการได้ และจรรยา ไจนวน (2550 : 86 - 90) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการ โรงเรียนศรีตระกูลวิทยา อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากดำเนินการพัฒนา ทำให้บุคลากรทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแบบโครงการ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเขียนแผนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียน การสอนได้ แต่บุคลากรยังขาดความชำนาญในการเขียนแผนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียน การสอนอยู่บ้างในบางขั้นตอน จึงได้มีการพัฒนาขึ้นในวงรอบที่ 2 โดยให้บุคลากรกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกันเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โดยการจัดทำปฏิทินการนิเทศการสอน และผู้ให้การนิเทศการสอน ได้ขอความร่วมมือกับผู้ร่วมศึกษาที่สามารถจัดทำรายงานและการแสดงผลงานได้ดีเป็นผู้คอยแนะนำปรึกษาอย่างใกล้ชิด พบว่า ครูสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการ และสามารถ

แนะนำนักเรียนในการจัดการแสดงผลงานได้ ยูพินพร ประเสริฐนอก (2550 : 92-93) ได้ดำเนินการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานของ โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานและการจัดทำโครงงาน ทั้งยังมีความมั่นใจว่าสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โดยการแนะนำนักเรียนในการจัดทำโครงงานในรูปแบบต่าง ๆ ในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบสอนได้

3. จากการใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โรงเรียนบ้านคำครั่งและ โรงเรียนบ้านโนนขาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 ให้มีผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้วนั้น สามารถอภิปรายผล ดังนี้

3.1 จากการใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานดีขึ้นอาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้เชิญวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานมาให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โดยวิทยากรได้แจ้ง ให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทราบถึงความมุ่งหมายในการประชุมเชิงปฏิบัติการ พร้อมทั้งแจกเอกสาร คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานที่ได้จัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยหาความรู้เพิ่มเติม และรู้จักแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน ตามกรอบการศึกษา ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การคิดและเลือกหัวข้อเรื่องที่จะทำโครงงาน ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนในการทำโครงงาน ขั้นตอนที่ 3 การลงมือทำโครงงาน ขั้นตอนที่ 4 การเขียนรายงาน โครงงาน และขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอผลงาน โดยมีวิทยากรคอยให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการประชุมเชิงปฏิบัติการของวิลริทซ์ บุญสวัสดิ์ (2548 : 44) กล่าวว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้ว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการแก้ปัญหาภาคปฏิบัติโดยมีผู้สนใจร่วมกัน ดังนั้น วิธีดำเนินงานจึงมีลักษณะเป็นประชาธิปไตย คือ การวางแผนการดำเนินงานเป็นไปตามความถูกต้องของส่วนรวม เป็นการเอากระบวนการของหมู่พวกเขาแบบประชาธิปไตยมาใช้เป็นองค์ประกอบโดยมีองค์ประกอบของการประชุมเชิงปฏิบัติการ ดังนี้ การเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมสถานที่ประชุมการเชิญวิทยากรที่จะมาดำเนินการ การจัดบริการต่าง ๆ การประชุมเชิงปฏิบัติการจึงเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

3.2 การใช้กลยุทธ์การศึกษาดูงาน ทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานดีขึ้นอาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ประสานความร่วมมือกับผู้บริหาร

โรงเรียนที่ไปศึกษาดูงาน คือ โรงเรียนบ้านคำครั่งและโรงเรียน บ้านโนนขาม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 ซึ่งเป็นโรงเรียนต้นแบบของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 ที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน เพื่อเป็น การเสริมสร้างทักษะและความมั่นใจในการนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานมาจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการศึกษาของ สมคิด บาง โม (2544 : 92) ที่ได้ กล่าวว่าการศึกษาดูงานเป็นการ ไปศึกษายังสถานที่อื่นเพื่อให้พบเห็นของจริงเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ได้เห็นจากการปฏิบัติจริงสร้างความสนใจกระตือรือร้น สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมศึกษา ดูงาน การศึกษาดูงาน จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5

3.3 การใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน ทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานดีขึ้นอาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้เชิญผู้อำนวยการ โรงเรียนและครู หัวหน้างานบริหารวิชาการมาเป็นผู้นิเทศภายใน ได้มีการวางแผนการนิเทศภายใน โดยการประชุม ชี้แจงกลุ่มผู้ร่วมวิจัยให้ทราบถึงความมุ่งหมายของการนิเทศภายในแล้วใช้กิจกรรมการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ กระบวนการให้คำปรึกษา แนะนำ จากผู้อำนวยการและหัวหน้างานบริหารวิชาการ ช่วยเหลือกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานให้ดีขึ้น ส่งผลต่อการ พัฒนาคุณภาพของนักเรียน นอกจากนั้นยังเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรให้เกิด ความร่วมมือในการทำงาน รวมทั้งเป็นกิจกรรม ที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันให้คำแนะนำ ปรึกษา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ รวมทั้งช่วยกันหาทางแก้ไขข้อบกพร่อง ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลดีต่อคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสำราญ อยู่นาน (2550 : 84) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนแบบ โครงงาน โรงเรียนกระสังพิทยาคม อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา พบว่า การนิเทศภายในโรงเรียนประกอบด้วยกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ กิจกรรมการสาธิตการสอน ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความ เข้าใจ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ โครงงานและสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แบบ โครงงาน ได้ กิจกรรมสังเกตการสอนเป็นกลยุทธ์ที่ช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ โครงงาน ได้ประสบผลสำเร็จถ้าหากจะพัฒนาบุคลากรในครั้งต่อไปควรเพิ่มจำนวนครั้งและ เวลาในการสังเกตการสอนให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาจะทำให้การพัฒนาครูเป้าหมายมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดการนิเทศภายในของ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2545 : 6) ที่ได้กล่าว ไว้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานร่วมกับครูในการ

พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ การนิเทศภายใน จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 5 สุวัฒน์ ศรีสุภักดิ์ (2552 : 86) ได้ศึกษาการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนบ้านโพนงาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า การนิเทศภายในวงรอบที่ 2 ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 5 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 5 ในครั้งนี้ พบว่า การจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังมีจำกัด ดังนั้นครูผู้สอนควรมีการประยุกต์ใช้สื่อและอุปกรณ์ที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการให้มีจำนวนเพียงพอซึ่งจะมีผลเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างดี

1.2 ผลการวิจัย พบว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน เป็นกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มพูนประสิทธิภาพการสอนของครูได้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้าไปเข้าไปศึกษาดูงาน และมีการนิเทศในกิจกรรมดังกล่าวให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยด้านการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ด้วยวิธีการใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน โดยให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากที่สุด

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โดยเน้นเฉพาะโครงการประเภทใดประเภทหนึ่ง เพื่อให้มีความชำนาญเฉพาะด้านและเป็นผลงานเด่นของโรงเรียน

2.3 ควรวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนแบบ
โครงการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในระดับชั้นต่าง ๆ

2.4 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
โครงการให้ประสบผลสำเร็จ เพื่อพัฒนาให้เป็นรูปแบบสำหรับการนำไปใช้ในการพัฒนาของ
สถานศึกษาอื่นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY